

Το εργοστάσιο στα Σκόπια όπου παρασκευάζονται οι φρυγανιές Elite και άλλα προϊόντα της Elbisco.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ MADE IN BALKANIA

Η κρίση έστειλε πολλές επιχειρήσεις στις γειτονικές χώρες

Της **ΑΜΑΛΙΑΣ ΚΑΤΖΟΥ**
 newspaper@parapolitika.gr

Διαστάσεις επιδημίας φαίνεται να παίρνει η μετανάστευση ελληνικών επιχειρήσεων σε χώρες των Βαλκανίων, κυρίως λόγω της κρίσης διαρκείας που βιώνει η Ελλάδα. Καθοριστικοί παράγοντες που λειτουργούν ενισχυτικά προς αυτή την κατεύθυνση θεωρούνται το φθινό εργατικό κόστος, οι χαμηλές ασφαλιστικές εισφορές, οι μικροί φορολογικοί συντελεστές, αλλά και η ευκολία «βάφτιστος» των συγκεκριμένων προϊόντων στην τελική φάση ως ελληνικών.

Ποιες εταιρείες μετανάστευσαν, επικαλούμενες τα υψηλά κόστη παραγωγής και τους φόρους

Όσο εξοργιστικό και αν φαίνεται, στο τέλος του 2012 μόνο το 23% της εγχώριας παραγωγής ενδυμάτων πραγματοποιούνταν στην Ελλάδα, ενώ το 77% εκτός. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας που υλοποίησε ο ΣΕ-ΠΕΕ, η Βουλγαρία είναι η σημαντικότερη χώρα παραγωγής ενδυμάτων για τη χώρα μας, καθώς εκεί πραγματοποιείται το 57% της παραγωγής εκτός Ελλάδας, ενώ ακολουθούν η FYROM με 20% και η Κίνα με 10%. Στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευ-

ρώπης δραστηριοποιούνται σήμερα περίπου 270 ελληνικές επιχειρήσεις ένδυσης, οι οποίες απασχολούν περί τους 22.000 εργαζομένους. Η Ελλάδα ήταν ο μεγαλύτερος ξένος επενδυτής στα Σκόπια την περυσινή χρονιά, με επενδύσεις της τάξης των 12,3 εκατ. ευρώ επί συνόλου άμεσων ξένων επενδύσεων 44,2 εκατομμυρίων ευρώ. Επίσης, η εμπορική δραστηριότητα της FYROM με την Ελλάδα ανήλθε στο ποσό των 991,7 εκατομμυρίων δολαρίων. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, στα Σκόπια δραστηριοποιούνται 280 ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες απασχολούν 20.000 εργαζομένους.

Η ΑΙΤΙΑ. Ο λόγος της μετακίνησης υγιών επιχειρήσεων όσο και «ποντηρών» είναι απλός και συμπυκνώνεται στις κοινές διαφορές των φορολογικών συντελεστών, καθώς στην Ελλάδα οι εταιρείες επιβαρύνονται με διπλάσιους φόρους και εισφορές σε σχέση με τη Βουλγαρία και τα Σκόπια. Το επιπλέον κόστος δεν αφορά μόνο στην εταιρική φορολογία, αλλά επεκτείνεται και σε αυτή των φυσικών προσώπων. Στη χώρα μας ο συντελεστής μπορεί να ανέλθει έως και στο 45%, τη στιγμή που στην ΠΓΔΜ σταματά στο 10% και στη Βουλγαρία στο 15%. Παράλληλα, οι δύο χώρες έχουν και αναρίθμητα άλλα πλεονεκτήματα, όπως οι χαμηλές ασφαλιστικές εισφορές, το προσιτό κόστος αγοράς γης και η ευκολία στην ίδρυση επιχειρήσεων,

22.000
 εργαζόμενους στις
 χώρες της ΝΑ Ευρώπης
 απασχολούν οι ελληνικές
 επιχειρήσεις ένδυσης

991,7
 εκατ. δολάρια
 η εμπορική
 δραστηριότητα της
 FYROM με την Ελλάδα

45%
 ο φορολογικός
 συντελεστής για
 τα φυσικά πρόσωπα
 στη χώρα μας

77%
 της εγχώριας
 παραγωγής ενδυμάτων
 πραγματοποιούνταν
 εκτός Ελλάδας το 2012

με αποτέλεσμα να είναι, εκτός των άλλων, «καταφύγιο» για όσους θέλουν να κρύψουν εισοδήματα. Το ερώτημα είναι κατά πόσο τα προϊόντα που παράγονται στη Βουλγαρία, στα Σκόπια ή στην Τουρκία από ελληνικές εταιρείες θα πρέπει να αναγράφουν το made in Greece στην ούγια. Ειδικότερα, στην τρέχουσα συγκυρία, οπότε οι Έλληνες καταναλωτές έχουν στραφεί στα ελληνικά προϊόντα, προκειμένου να στηρίξουν τις εγχώριες επιχειρήσεις και να διασφαλίσουν όσο το δυνατόν περισσότερες θέσεις εργασίας, εντός των συνόρων πόσο παραπλανητικά λειτουργεί η τυποποίηση όσων παράγονται στα Βαλκάνια ως ελληνικών; Τα εσώρουκα της Palco, που υποτίθεται ότι είναι ελληνικά, ράβονται στη Βουλγαρία, καθώς η εταιρεία έχει μεταφέρει την έβρα της εκεί από το 2003. Αλλά και η Μινέρβη έχει μεταφέρει εκεί τις παραγωγικές της εγκαταστάσεις, ωστόσο τα εσώρουκα που διακινεί στις αγορές γράφουν made in Greece. Όσο για την Dur, μία από τις πλέον παραδοσιακές ελληνικές εταιρείες του κλάδου ένδυσης στη χώρα μας, το 80% της παραγωγής της ράβεται σε τρίτες χώρες, όπως Αίγυπτος, Τουρκία, Βουλγαρία κ.λπ. Η Staff επίσης, μια ταχιστα αναπτυσσόμενη εταιρεία, που ιδρύθηκε το 1992 και διευθύνεται από τον

κ. Ιωάννη Δημοβέλη, το 2012 μετέφερε τις παραγωγικές της εγκαταστάσεις στη Βουλγαρία. Συγκεκριμένα, διαθέτει πρατήριο ραπτικής στην πόλη Ρακόβκι, περίπου 180 χλμ βόρεια από τα σύνορα με την Ελλάδα, όπου παράγει το μεγαλύτερο μέρος των τζιν, στα οποία ωστόσο αναγράφεται πως είναι ελληνικά. Όπως είχε αναφέρει ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Ιωσήφ Κομιννακίδης, οι πωλήσεις των τζιν μειώθηκαν κατά 35-40% στη διάρκεια της κρίσης και η εταιρεία δεν μπόρεσε να αντέξει το υψηλό κόστος παραγωγής εντός των ελληνικών συνόρων. Τα γυναικεία ρούχα Attrattivo, επίσης στην ούγια γράφουν made in Greece! Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια τα περισσότερα από αυτά ράβονται στην Τουρκία. Ακόμη, κάποια από τα προϊόντα της Elbisco, όπως οι κοριάτικες φρυγανιές Elite, παράγονται στα Σκόπια, στο εργοστάσιο της Zitoluks. Αλλά και τα γιαούρτια Activia φιλιώνονται στη Βουλγαρία και όχι βέβαια από ελληνικό γάλα. Μια άλλη περίπτωση είναι η Παλίρροια, που μετρά 50 χρόνια ζωής στον χώρο των τροφίμων. Το 2000 ίδρυσε την Palirria Bulgaria Ltd, παραγωγική μονάδα της στη Βουλγαρία, και πλέον το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων της προέρχεται από τη γείτονα χώρα.

Η μεγάλη «κομπίνα» με τα αβγά

Εκτός από τα ρούχα και τα τρόφιμα, υπάρχουν κάποιοι έμποροι και παραγωγοί που επιδίδονται σε ελληνοποιήσεις αβγών και πουλερικών από φθηνότερες χώρες, όπως η Τουρκία, η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Πολωνία και η Ρουμανία. Αυτό, γιατί το κόστος παραγωγής για μια καρτέλα αβγά στην Ελλάδα υπολογίζεται σε περίπου 2,7 ευρώ, ενώ μια ανάλογη καρτέλα, με εισαγόμενα αβγά από την Τουρκία, κοστίζει μόλις 1,6 ευρώ. Η τακτική τους είναι η εξής: Δημιουργούν ππεντροφορικές μονάδες στις βαλκανικές χώρες, ενώ την ίδια στιγμή διαθέτουν στην Ελλάδα σφραγιστικό μηκάνημα και εξαιτίας της έλλειψης ελέγχων διοχετεύουν ως ελληνικά πουλερικά και αβγά στην αγορά. Η ελληνοποίηση ξένων αβγών αποτελεί την τελευταία διετία τη «μάστιγα» που οδηγεί ολόένα και περισσότερους Έλληνες παραγωγούς εντός των συνόρων στο «λουκέτο». Για το συγκεκριμένο θέμα έχουν υπάρξει καταγγελίες στο υπουργείο Ανάπτυξης και, όπως πληροφορούμαστε, οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν ήδη ξεκινήσει ελέγχους σε επώνυμες μονάδες της χώρας.

